

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 martie

Seria I, Anul XX, Nr. 9 (221), 2012

PSS VALERIU TRAIAN FRENTIU 100 DE ANI DE LA CONSACRAREA CA EPISCOP, 90 DE ANI DE LA INSTALAREA CA EPISCOP LA ORADEA, 60 DE ANI DE LA MOARTEA SA LA SIGHET

Din sumar:

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare 2012 - pag. 3-4; O documentată și emoționantă evocare a Bădăcinului și a lui Iuliu Maniu - pag. 7-9; Vizita Cardinalului Justin Francis Rigali în Eparhia de Oradea - pag. 19

Comunicat:

Biserica Catolică din România dezaprobă „Proiectul de lege privind reproducerea umană asistată medical cu terț donator”

Biserica Catolică din România a luat act de *Proiectul de lege privind reproducerea umană asistată medical cu terț donator* inițiat de Guvern și care se află acum la Senat spre *adoptare tacită* la data de 13 martie 2012 cu procedură de urgență.

Într-o *Scrisoare deschisă* adresată domnului Mihai-Răzvan Ungureanu, Prim-Ministru al României, domnului Vasile Blaga, Președintele Senatului, doamnei Claudia Boghicevici, Ministrul Muncii, Familiei și Solidarității Sociale și domnului Ladislau Ritli, Ministrul Sănătății, Conferința Episcopilor Catolici din România își exprimă dezaprobarea față de *Proiectul de lege privind reproducerea umană cu terț donator* și solicită retragerea acestuia. Această inițiativă

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

ioanfpop@gmail.com

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli,
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

legislativă este „un atac la demnitatea persoanei, la integritatea familiei și implicit la echilibrul vieții sociale”, se citește în *Scrisoarea deschisă*, semnată de Preașfințitul Cornel Damian, Episcop auxiliar de București și Președinte al Comisiei pentru familii în cadrul Conferinței Episcopilor Catolici din România.

„Biserica a fost și este întotdeauna aproape de acei părinți care își doresc, dar nu pot avea copii din pricina infertilității, și înțelege suferința lor. Totodată Biserica dorește să amintească faptul că darul neprețuit al maternității și paternității nu se obține cu orice preț. Copilul rămâne mereu o persoană umană și nu poate fi socotit un produs de laborator”, afirmă PS Cornel Damian în *Scrisoarea deschisă*. „Respectarea unității căsătoriei și a fidelității conjugale cere zămislirea copilului în familie; legătura existentă între cei căsătoriți atribuie soților, în mod obiectiv și inalienabil, dreptul exclusiv de a deveni tată și mamă numai unul prin celălalt”, afirmă în continuare Episcopul Damian Cornel, citând Instrucțiunea *Donum vitae* (nr. II. 2), despre viața umană care se naște și despre demnitatea procreației, promulgată de Congregația Pontificală pentru Doctrina Credinței.

Pr. Eduard Mihai COȘA
Secretar general

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare 2012

“Să fim atenți unii față de alții pentru a da impuls carității și faptelor bune” (Evr 10,24)

Iubiți frați și surori,

Postul Mare ne oferă încă o dată oportunitatea de a reflecta asupra inimii vieții creștine: caritatea. De fapt, acesta este un timp propice pentru ca, ajutați de Cuvântul lui Dumnezeu și de sacramente, să reînnoim drumul nostru de credință, atât personal cât și comunitar. Este un parcurs marcat de rugăciune și de împărtășire, de tăcere și de post, așteptând să trăim bucuria pascală.

Anul acesta doresc să propun câteva gânduri în lumina unui scurt text luat din *Scrisoarea către Evrei*: “Să fim atenți unii față de alții pentru a da impuls carității și faptelor bune” (10,24). Este o frază introdusă într-o pericopă în care scriitorul sacru îndeamnă la încrederea în Isus Cristos ca mare preot, care ne-a dobândit iertarea și accesul la Dumnezeu. Rodul primirii lui Cristos este o viață desfășurată după cele trei virtuți teologale: este vorba de a ne apropia de Domnul “cu inimă sinceră în plinătatea credinței” (v. 22), de a menține neclintită “mărturisirea speranței” (v. 23) în atenție constantă de a exercita împreună cu frații “caritatea și faptele bune” (v. 24). Se afirmă de asemenea că pentru a menține această conduită evanghelică este important de a participa la întâlnirile liturgice și de rugăciune a comunității, privind la ținta escatologică: deplina comuniune în Dumnezeu (v. 25). Mă opresc asupra versetului 24, care, în puține cuvinte, oferă o învățătură prețioasă și mereu actuală despre trei aspecte ale vieții creștine: atenția față de celălalt, reciprocitatea și sfințenia personală.

1. “Să fim atenți”: responsabilitatea față de fratele

Primul element este invitația de “a fi atenți”: verbul grec folosit este *katanoein*, care înseamnă a observa bine, a fi atenți, a privi cu conștiință, a ne da seama de o realitate. Îl găsim în Evanghelie atunci când Isus îi invită pe discipoli să “observe” păsările cerului, care deși nu trudesesc sunt obiect al Providenței divine grijului și atente (cf. *Lc* 12,24), și “ia seama” de bârna care este în ochiul propriu înainte de a privi la paiul din ochiul fratelui (cf. *Lc* 6,41). Îl găsim și într-un alt text tot din *Scrisoarea către Evrei*, ca invitație de “a privi cu atenție pe Isus” (3,1), apostolul și marele preot al credinței noastre. Deci verbul care deschide îndemnul nostru invită să ne îndreptăm privirea spre celălalt, înainte de toate spre Isus, și să fim atenți unii față de alții, să nu ne arătăm străini, indiferenți față de soarta fraților. În schimb, adesea prevalează atitudinea contrară: indiferența, dezinteresul, care se nasc din egoism, mascat de o aparență de respect față de “sfera privată”. Și astăzi răsună cu putere glasul Domnului care îl cheamă pe fiecare dintre noi să se îngrijească de celălalt. Și astăzi

Dumnezeu ne cere să fim “păzitorii” fraților noștri (cf. *Gen* 4,9), să instaurăm relații caracterizate de grija reciprocă, de atenție față de *binele* celuiilalt și față de *tot* binele său. Marea poruncă a iubirii față de aproapele cere și solicită conștiința că am o responsabilitate față de cel care, ca și mine, este creatură și fiu al lui Dumnezeu: faptul de a fi frați în umanitate și, în multe cazuri, și în credință trebuie să ne facă să vedem în celălalt un adevărat *alter ego*, iubit în mod infinit de Domnul. Dacă noi cultivăm această privire de fraternitate, solidaritatea, dreptatea, precum și milostivirea și compasiunea vor apare în mod natural din inima noastră. Slujitorul lui Dumnezeu Paul al VI-lea afirma că lumea suferă astăzi mai ales de o lipsă de fraternitate: “Lumea este bolnavă. Răul său se află mai puțin în delapidarea resurselor sau în acapararea lor din partea câtorva, decât în lipsa de fraternitate dintre oameni și dintre popoare” (*Scrisoarea enciclică Populorum progressio* [26 martie 1967], nr. 66).

Atenția față de celălalt comportă a dori pentru el sau pentru ea binele, sub toate aspectele: fizic, moral și spiritual. Cultura contemporană pare că a pierdut simțul binelui și al răului, în timp ce trebuie reafirmat cu forță că binele există și învinge, pentru că Dumnezeu este “bun și face binele” (*Ps* 119,68). Binele este ceea ce trezește, protejează și promovează viața, fraternitatea și comuniunea. Responsabilitatea față de aproapele înseamnă deci a voi și a face binele celuiilalt, dorind ca și el să se deschidă la logica binelui; a ne interesa de fratele înseamnă a deschide ochii cu privire la necesitățile sale. Sfânta Scriptură avertizează cu privire la pericolul de a avea inima împietrită de un soi de “anestezie spirituală” care ne face orbi față de suferințele celuiilalt. Evanghelistul Luca prezintă două parabole ale lui Isus în care sunt indicate două exemple ale acestei situații care se poate crea în inima omului. În cea a samariteanului milostiv, preotul și levitul “trec mai departe”, cu indiferență, în fața omului prădat și bătut de tâlhari (cf. *Lc* 10,30-32), iar în cea a bogatului nemilos, acest om sătul de bunuri nu ia seama la condiția săracului Lazăr care moare de foame în fața ușii sale (cf. *Lc* 16,19). În ambele cazuri avem de-a face cu contrariul celui “a fi atenți”, a privi cu iubire și compasiune. Ce anume împiedică această privire umană și iubitoare față de fratele? Adesea sunt bogăția materială și sațietatea, dar este și a pune înainte de orice propriile interese și propriile preocupări. Niciodată nu trebuie să fim incapabili de “a avea milă” față de cel care suferă; niciodată inima noastră nu trebuie să fie așa de absorbită de lucrurile noastre și de problemele noastre încât să fie surdă la strigătul săracului. În schimb tocmai umilința inimii și experiența personală a suferinței pot să se reveleze ca

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

izvor de trezire interioară la compasiune și la empatie: “Cel drept recunoaște dreptul celor sărmani, în schimb celui rău nu-i pasă” (*Pr* 29,7). Se înțelege astfel fericirea “celor care plâng” (*Mt* 5,4), adică a celor care sunt în stare să iasă din ei înșiși pentru a se înduioșa de durerea celui lalt. Întâlnirea cu celălalt și deschiderea inimii la necesitatea lui sunt ocazie de mântuire și de fericire.

“A fi atenți” față de frațele cuprinde de asemenea grija față de binele său spiritual. Și aici doresc să amintesc un aspect al vieții creștine care mi se pare căzut în uitare: *corectarea fraternă în vederea mântuirii veșnice*. Astăzi, în general, suntem foarte sensibili la discursul despre grija și despre caritatea față de binele fizic și material al celorlalți, dar se tace aproape de tot despre responsabilitatea spirituală față de frați. Nu așa este în Biserica din primele timpuri și în comunitățile cu adevărat mature în credință, în care se îndrăgește nu numai sănătatea corporală a fratelui, ci și cea a sufletului său pentru destinul său ultim. (...)

2. “Unii față de alții”: darul reciprocității

Această “pază” față de alții contrastează cu o mentalitate care, reducând viața numai la dimensiunea pământească, nu o mai consideră în perspectivă escatologică și acceptă orice alegere morală în numele libertății individuale. O societate cum este cea actuală poate să devină surdă fie la suferințele fizice, fie la exigențele spirituale și morale ale vieții. Nu așa trebuie să fie în comunitatea creștină! Apostolul Paul invită să căutăm ceea ce duce “la pacea și la edificarea reciprocă” (*Rom* 14,19), folosind “aproapelui în ceea ce este bine spre edificare” (*ibid.* 15,2), fără a căuta propriul folos, “ci al celor mulți ca să se mântuiască” (*1Cor* 10,33). Această corectare și îndemn reciproc, în spirit de umilință și de caritate, trebuie să fie parte a vieții a comunității creștine.

Discipolii Domnului, uniți cu Cristos prin Euharistie, trăiesc într-o comuniune care îi leagă pe unii cu alții ca mădulare ale unui singur trup. Asta înseamnă că celălalt îmi aparține, viața sa, mântuirea sa interesează viața mea și mântuirea mea. Atingem aici un element foarte profund al comuniunii: existența noastră este corelată cu aceea a altora, atât în bine cât și în rău; fie păcatul, fie faptele de iubire au și o dimensiune socială. În Biserică, trup mistic al lui Cristos, se verifică această reciprocitate: comunitatea nu încetează să facă pocăință și să invoce iertare pentru păcatele fiilor săi, dar se și bucură încontinuu și cu jubilarie pentru mărturiile de virtute și de caritate care se desfășoară în ea. “Mădularele să se îngrijească la fel unele de altele” (*1Cor* 12,25), afirmă sfântul Paul, pentru ca să fim unul și același trup. Caritatea față de frați, a cărei exprimare este pomana – tipică practică de Postul Mare împreună cu rugăciunea și postul – se înrădăcește în această apartenență comună. Și în preocuparea concretă față de cei mai săraci fiecare creștin poate să exprime partici-

parea sa la unicul trup care este Biserica. Atenție față de ceilalți în reciprocitate este și a recunoaște binele pe care Domnul în împlinește în ei și a mulțumi împreună cu ei pentru minunile de har pe care Dumnezeu cel bun și atotputernic continuă să le realizeze în fiii săi. Atunci când un creștin vede în celălalt acțiunea Spiritului Sfânt nu poate decât să se bucure de asta și să dea glorie Tatălui ceresc (cf. *Mt* 5,16).

3. “Pentru a da impuls carității și faptelor bune”: a merge împreună în sfințenie

Această expresie din *Scrisoarea către Evrei* (10,24) ne stimulează să considerăm chemarea universală la sfințenie, drumul constant în viața spirituală, să aspirăm la carismele cele mai mari și la o caritate tot mai înaltă și mai rodnică (cf. *1Cor* 12,31-13,13). Atenția reciprocă are ca scop stimularea reciprocă la o iubire efectivă tot mai mare, “ca lumina zorilor, care mărește strălucirea până la lumina de la amiază” (*Pr* 4,18), așteptând să trăim ziua fără de apus în Dumnezeu. Timpul care ne este dat în viața noastră este prețios pentru a descoperi și a face faptele de bine, în iubirea lui Dumnezeu. Astfel Biserica însăși crește și se dezvoltă pentru a ajunge la maturitatea deplină a lui Cristos (cf. *Ef* 4,13). În această perspectivă dinamică de creștere se situează îndemnul nostru de a ne stimula reciproc pentru a ajunge la plinătatea iubirii și a faptelor bune.

Din păcate este mereu prezentă tentația lăncezelii, a sufocării Spiritului, a refuzării de “a investi talanții” care ne-au fost dăruți pentru binele nostru și al celui lalt (cf. *Mt* 25,25șu). Toți am primit bogății spirituale sau materiale utile pentru împlinirea planului divin, pentru binele Bisericii și pentru mântuirea personală (cf. *Lc* 12,21b; *1Tim* 6,18). Maeștrii spirituali amintesc că în viața de credință cel care nu înaintează dă înapoi. Iubiți frați și surori, să primim invitația mereu actuală de a tinde la “măsura înaltă a vieții creștine” (Ioan Paul al II-lea, *Scrisoarea apostolică Novo millennio ineunte* [6 ianuarie 2001], nr. 31). Înțelepciunea Bisericii în recunoașterea și proclamarea fericirii și a sfințeniei unor creștini exemplari are ca scop și să trezească dorința de a le imita virtuțile. Sfântul Paul îndeamnă: “întreceți-vă în a vă stima unii pe alții” (*Rom* 12,10).

În fața unei lumi care cere de la creștini o mărturie reînnoită de iubire și de fidelitate față de Domnul, toți să simtă urgența de a se strădui pentru a se întrece în caritate, în slujire și în fapte bune (cf. *Evr* 6,10). Această chemare este deosebită de puternică în timpul sfânt de pregătire pentru Paște. Cu urarea unui Post Mare sfânt și rodnic, vă încredințez mijlocirii Sfintei Fecioare Maria și din inimă vă împart tuturor Binecuvântarea Apostolică.

Traducere: Pr. Mihai PĂTRAȘCU

www.ercis.ro

Un martir bănățean greco-catolic: episcopul Frențiu

Reșița a dat o importantă personalitate a Bisericii greco-catolice din prima jumătate a secolului al XX-lea. Este vorba de episcopul Valeriu Traian Frențiu, care timp de multe decenii a jucat un rol de primă mărime în viața acestei biserici românești, iar apoi a avut o moarte de martir în închisoarea comunistă de la Sighet. La fel ca și alți episcopi ai Bisericii greco-catolice, interzisă de către regimul comunist, Valeriu Traian Frențiu a preferat să sufere și să moară în închisoare decât să își trădeze credința. Exemplul dat de ei în acest sens, chiar dacă nu este prea îndepărtat în timp de zilele noastre, poate părea acum de domeniul incredibilului. Tocmai din acest motiv, el trebuie să fie cunoscut și apreciat ca atare de fiecare dintre noi.

Valeriu Traian Frențiu s-a născut la Reșița la 24 aprilie 1875, tatăl său fiind preot greco-catolic și asesor consistorial. El a absolvit liceul la Blaj și teologia la Budapesta. După ce a fost hirotonit preot, a urmat doctoratul în teologie la Viena. Apoi a funcționat ca protopop la Orăștie și la Hațeg, iar la 4 noiembrie 1912 a fost consacrat episcop de Lugoj, unde a rămas timp de un deceniu. La 3 mai 1922 era numit episcop de Oradea. (Ioan Ploscaru, *Lațuri și teroare*, Timișoara, 1993, p. 214.)

Activitatea desfășurată de el la Lugoj a fost foarte intensă. A efectuat vizite canonice, a îndrumat credincioșii să facă pelerinaje, a scris lucrări de teologie și a finalizat edificiul Seminarului teologic. (*Ibidem.*) Atât la Lugoj, cât și la Oradea, a reînființat Reuniunile Mariane pentru femei și Reuniunea Sfântului Pavel pentru bărbați. A ridicat biserici și case parohiale, iar în 1925 a condus, împreună cu episcopii Iuliu Hossu și Alexandru Nicolescu, un pelerinaj la Roma. Papa Pius al XI-lea l-a distins cu paliul arhiepiscopal, iar guvernul României l-a decorat cu ordinul Coroanei în grad de mare ofițer. (*Ibidem*, p. 215.)

Valeriu Traian Frențiu a reînnoit Seminarul din Oradea și a clădit școala de băieți din același oraș, precum și liceele de fete și băieți din Beiuș. (Alexandru Rațiu, *Episcopi și preoți martiri*, în vol. *Închisoarea din Sighet acuză 1950-1955*, Baia Mare, 1991, p. 59.) Totodată, a sprijinit activitatea compozitorului și dirijorului bisericesc Francisc Hubic, al cărui cor a susținut concerte în numeroase localități. (Ioan Ploscaru, *op. cit.*, p. 215.) A încurajat și ordinele religioase (asumpționiști, augustinieni, franciscani etc.), care au avut o activitate rodnică în eparhia de Oradea.

Opunându-se în 1940 în mod public Dictatului de la Viena, episcopul Valeriu Traian Frențiu a fost expulzat de către horthyști din Oradea. A fost numit la Blaj ca administrator apostolic al arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, după moartea episcopului Nicolescu în 1941. În 1946 s-a putut reîntoarce la Oradea, dar era deja grav bolnav. După însăănătoșire, a fost arestat de către comuniști la 29 octombrie 1948, fiind dus împreună

cu ceilalți episcopi greco-catolici la mănăstirea Dragoslavele (județul Muscel). Au suferit toți în acea iarnă de frig și de foame, iar Frențiu a trebuit să fie internat la spitalul de la Rucăr. Pe drum era păzit de patru gardieni înarmați, ca un infractor foarte periculos. (Alexandru Rațiu, *op. cit.*, p. 59; Ioan Ploscaru, *op. cit.*, p. 215.)

Mai târziu au fost deținuți la mănăstirea Căldărușani de lângă București, fiind complet izolați de lume și de diecezele lor. Scopul era să fie făcuți să renunțe la rezistența lor. Preotul Alexandru Rațiu aprecia: “Ei, cei de la Căldărușani, erau expresia perseverenței bisericii în fața prigonitorilor. Conducătorii noștri au refuzat să se plece în fața comuniștilor, să-i asculte pe vestitorii fiarei apocaliptice.” (Alexandru Rațiu, *op. cit.*, p. 59.) Totuși, comandantul de la Căldărușani, Bădiță, “un om cu mult suflet”, (Ioan Ploscaru, *op. cit.*, p. 215.) i-a lăsat să scrie nunțiului apostolic Gerard Patrick O’Hara. Însă la 25 mai 1950 au fost cu toții duși la Sighet, unde episcopii au fost închiși în celula nr. 48. (Alexandru Rațiu, *op. cit.*, p. 59.)

În ciuda celor 75 de ani ai săi și a regimului de exterminare la care era supus în această închisoare, episcopul Frențiu a continuat să rămână optimist. El spera că va ajunge să celebreze liturgia de Paști în catedrala din Oradea. (*Ibidem.*) O scenă mișcătoare și înălțătoare totodată se petrecea în momentul în care episcopii greco-catolici erau scoși de gardieni în curtea închisorii pentru o “plimbare” de 15 minute. De aceasta își aminteau peste ani doi martori de marcă. Unul dintre

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

ei era Constantin C. Giurescu: “Auzind în curte glasuri de oameni mai în vârstă, mă uit pe fereastră și văd vreo zece deținuți care merg unul după altul în cerc, cu mâinile la spate. Printre ei sunt doi bătrâni cu barbă; ceilalți, tineri sau bătrâni, sunt rași; toți au haine negre, de aspect clerical. Bănuiesc că în acest grup trebuie să fie episcopii. Îi salut, înclinându-mă, doi dintre ei, care sunt în dreptul ferestrei, răspund înclinând capul; alți doi duc mâna spre tâmplă.” (C.C. Giurescu, *Amintiri*, București, 2000, p. 394.) Tot el continua: “Aflasem de la preoți, mai înainte, numele episcopilor: preasfințitul Hossu e mai ușor de recunoscut, prin fața caracteristică. Ceilalți sunt episcopul Frențiu – va muri aici în închisoare, la Sighet – și episcopul Rusu. Nu-l văd pe episcopul Suciu; voi afla mai târziu că e grav bolnav de stomac; și el va muri tot la Sighet, în ziua de 26 sau 27 iunie 1953.” (*Ibidem*, p. 395.)

Cel de-al doilea martor pomenit aici este Nicolae Carandino, care relatează: “În acest sens, spectacolul pe care îl oferea celula episcopilor uniți era impresionant. Când ieșeau la plimbare, toți bătrâni sau îmbătrâniți înainte de vreme, toți cocârjați, aveau în frunte și la oarecare distanță pe Frențiu.

Totul era la el impresionant: barba albă, figura, mersul. Deși mic de statură, părea grandios. Nu pot fi bănuir de părtinire fideistă; n-am avut niciodată sentiment religios. Am fost în schimb totdeauna sensibil la măreție. Și niciodată nu am avut mai puternic șocul suprafirescului, decât privind la șirul de moșnegi târșâiți pe care Dumnezeu, sau Moise sau cine știe ce profet, îi luase sub înalta sa conducere.

Îmbrăcați în haine de oclăși, martiri ai credinței lor, toți acești bătrâni nu păcătuiseră desigur decât prin omenie. Mare vină omenia în asemenea vreme, dar mari și aceia care nu se ostensesc să o apere! Mă uitam printre zăbrele și lacrimam fără voie la acest spectacol dantesc. Și mă gândeam dacă alți ochi decât ai mei l-au înregistrat și dacă se vor afla mai târziu pene care să-l descrie.

Am aflat peste câțiva timp că Frențiu a murit în celulă în urma unui atac de inimă. Locul lui în frunte l-a luat Hossu. Apoi episcopii au dispărut, unii tot în moarte, alții pe la alte lagăre sau închisori.” (N. Carandino, *Noaptea albe și zile negre. Memorii*, București, 1992, p. 335.)

Într-adevăr, episcopul Valeriu Traian Frențiu a murit în mijlocul colegilor de celulă la 12 iulie 1952, în vârstă de 77 de ani. Ca și toți ceilalți morți de la Sighet, a fost dus noaptea și îngropat în “cimitirul săracilor” de la marginea orașului. Rămășițele lor nu mai pot fi identificate astăzi. A fost un adevărat martir al credinței sale. Născut la Reșița, el a fost unul dintre cei mai importanți bănățeni deținuți și morți la Sighet. De aceea, Banatul nu trebuie să îl uite, iar memoria sa trebuie cinstită așa cum se cuvine.

Mircea RUSNAC

<http://istoriabanutului.wordpress.com>

Prima Liturghie greco-catolică românească la Londra

Duminică, 12 februarie 2012, s-a celebrat la Londra prima Sfântă Liturghie pentru credincioșii greco-catolici români. Din încredințarea Preasfințitului Părinte Virgil, episcop de Oradea și responsabil cu pastorală diasporei, Liturghia a fost slujită de părintele Eduard-William Fărtan, însărcinat cu organizarea Misiunii Române la Londra. Liturghia, la care cu drag au venit mulți români, mai cu seamă din Țara Oașului și din Maramureș, s-a slujit în biserica Mănăstirii părinților franciscani minoriți din zona Stratford, în partea de Est a capitalei britanice, zonă intens locuită de români.

Răspunsurile la Liturghie au fost date de un grup de credincioși inimoși. Sufletul acestui grup a fost doamna Andrada Maria Brisc, originară din Bihor, organistă și profesoară de pian și canto în capitala britanică.

La Sfânta Liturghie a participat Monseniorul John Armitage, vicar general al Episcopiei Romano-Catolice de Brentwood – în care ia naștere Misiunea – și membru al Comisiei pentru pastorală Migranților din Londra. A participat și a concelebrat și părintele Vasile Orghici, preotul comunității române din Dublin, care a vizitat adesea, de-a lungul timpului, pe credincioșii români din Londra și a sprijinit în mod decisiv realizarea acestui eveniment. În cuvintele lor, plăcut impresionați de afluența credincioșilor la această primă Liturghie, cei doi au subliniat necesitatea păstoririi românilor din Londra și au exprimat speranțele ce se leagă de această misiune. Monseniorul Armitage a împărtășit tuturor celor prezenți binecuvântarea din partea celor trei episcopi catolici din aria metropolitană londoneză.

Începând de duminică, 19 februarie 2012, și în fiecare duminică și sărbătoare Liturghia greco-catolică românească va avea loc la orele 12:30 în biserica „Our Lady of Compassion” în zona Newham, Green Street, Upton Park, London E13 9AX. Preotul Misiunii poate fi găsit în fiecare zi la adresa de mai sus sau la numărul de telefon +44 740 503 5129.

Pr. Eduard-William FĂRTAN

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2012

APRILIE

Intenția generală: Pentru ca mulți tineri să știe să primească chemarea lui Cristos de a-l urma în preoție și în viața călugărească.

Intenția misionară: Pentru ca Isus Cristos înviat să fie semn de speranță sigură pentru bărbații și femeile din continentul african.

O documentată și emoționantă evocare a Bădăcinului și a lui Iuliu Maniu

Anul viitor se vor împlini 140 de ani de la nașterea lui Iuliu Maniu și 60 de ani de la moartea acestuia, ca mucenic al neamului.

În ajunul unui an jubiliar, s-ar cuveni să știm mai multe despre ambianța geografică și spirituală, inclusiv etnografică, în care a crescut și s-a format unul din artizanii Unirii din 1918, probabil cel mai important și, desigur, cel mai moral om politic al românilor din toate timpurile. Și-a asumat aceasta obligație, pe care a realizat-o exemplar, părintele Cristian Borz, parohul greco-catolic al Bădăcinului. Acesta a oficiat prima Liturghie greco-catolică după 1948 în casa lui Maniu, în decembrie 1999. În scurta perioadă de când este în fruntea credincioșilor a realizat o biserică admirabilă, amplasată pe terenul donat de Maniu înainte de război. Se află în curs de edificare a unei case parohiale și este implicat cu toată stăruința în refacerea monumentului istoric de la Dealul Țarinii, care a fost casa lui Maniu.

Așa cum s-a mai scris, pentru multă lume Țara Sălajului este locul unde este amplasat acel perimetru magic, care are ca puncte de reper: Bocșa Română, de unde este originar Simion Bărnuțiu, Baseștiul, în care personalitatea tutelară a fost Gheorghe Pop, președintele Partidului Național Român până în 1919, Bobota familiei Coposu, tatăl lui Corneliu fiind preot, și Bădăcinul lui Iuliu Maniu. Pentru mine, *axis mundi* trece prin Bădăcin, chiar și numai pentru faptul că acolo am petrecut primii ani de viață, ani care, însă, pentru familia mea, nu au fost deloc ușori. Cândva, poate am să relatez întâmplări din acea perioadă, măcar nepoților mei. Cei din generația mea, care s-au aflat sub stăpânire străină mai bine de patru ani, cred că s-ar putea regăsi în atmosfera acelor vremuri, dacă voi scrie cândva despre acesta.

Cartea începe cu o situație a Bădăcinului în conștiința neamului, semnată de dr. Virgil Bercea, Episcopul de Oradea, continuă cu „mărturisiri” minunate scrise de părintele Matei Boilă, strănepotul lui Maniu, ce nu se sfiește să spună că „unchiuțul” era „de fapt un țăran din Bădăcin”, (ceea ce consider că este un suprem omagiu pentru ruda lui), are un Cuvânt Înainte de dr. Marin Pop, cercetător științific din Zalău, specialist în istorie modernă, și mai cuprinde o „Introducere” a autorului. Cam întinsă această parte introductivă, dar nu inutilă, dacă se citește atent monografia.

Capitolul I, împărțit în șapte subcapitole, care, la rândul lor, se divid în paragrafe, conține monografia localității Bădăcin pe parcursul a 141 de pagini. Printre altele, tratează spațiul etnografic în care se află satul, se referă la istoricul acestuia în contextul comitatelor sălăjene care s-au succedat și din care a făcut parte Bădăcinul, la populația localității – în trecut, au mai existat, pe lângă români, atât maghiari, cât și evrei – la viața

spirituală, la elemente de cultură populară, și în final la epoca contemporană.

Remarcabil mi s-a părut prin rigoare subcapitolul 4 despre populația localității, pe baza datelor conținute în 8 recensăminte desfășurate din 1850 până în 2011. Cele scrise despre cultura populară sunt așa de exacte, încât par că emană de la un etnograf. (Despre îmbrăcăminte și obiceiuri pot să dau și eu mărturie.) Când se referă la perioada colectivizării, autorul nu a ezitat să culeagă informații de la supraviețuitorii acelor vremuri. Se menționează că, în fruntea acestei operațiuni de siluire a conștiințelor, a fost Pop S. Ioan (p.152), rudă de-a lui Maniu și vecin de-al bunicii mele. Nu cred însă că ar trebui omis Man Patriciu, care era și el neam de-al lui Maniu. Pentru stăruința lui în obligarea bădăcinenilor de a renunța la pământul lor, care nu a fost mult și bogat, a primit recompensa, devenind primarul comunei Pericei, de care aparține Bădăcinul. Patrița, cum îi ziceau sătenii, a fost și văr al tatei, dar, de dragul adevărului, consider că ar trebui inclus în categoria acelor de care consătenii nu au să-și amintească cu mult regret, chiar dacă pentru localitate nu a fost un gospodar rău.

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Prezentarea detaliată a localității, cu tot ceea ce aceasta investigație implică, care a avut ca temei și consultarea unui consistent material documentar, cred ca fac și mai convingătoare cuvintele lui Maniu: „La Bădăcin. Până și aerul este mai proaspăt. În liniștea grădinii uit greutatea zilnică, pentru că aici sunt cu adevărat acasă.” Sau, cum s-a scris într-un material publicat nu de prea mult timp în Magazin Istoric, prin care se comenta o fotografie făcută în curtea locuinței de la Dealul Țarinii, oricine ajunge în Sălaj merită și trebuie să viziteze Bădăcinul. Atât pentru așezămintele spirituale (sunt trei biserici), pentru Casa Memorială dr. Ioan și Clara Maniu, devenită școală, cât și pentru casa familiei, care, totuși, până la urmă, va trebui să fie reparată, și pentru minunatul cimitir familial, tot din Dealul Țarinii, în care odihnesc rudele cele mai apropiate ale lui Maniu, cimitir pe care nici comuniștii n-au îndrăznit să-l profaneze. Pe aceeași linie de gândire, doresc să reproduc cele spuse de PS Virgil la 25 iulie 2010, la sfințirea noii biserici greco-catolice: „Fiecare român are datoria ca cel puțin o dată în viață să treacă pe la Bădăcin. La fel cum se merge în Țara Sfântă la Ierusalim, sau la Roma, trebuie să mergem la Bădăcin. Iuliu Maniu a fost un reprezentant al neamului românesc pe care dumneavoastră ar trebui să-l păstrați în suflet.” (p.98). Consider, deci, că localitatea se înscrie în rândul celor mai reprezentative locuri de pelerinaj istoric: una, Alba Iulia, Blaj, Curtea de Argeș, iar pentru perioada mai apropiată Sighetu Marmăției.

Și acum permiteți-mi o constatare personală. Când urci pe drumul de la Șimleu la Bădăcin, aflându-te în vârful dealului, peisajul este cu adevărat mirific. Nu vezi casele satului de pomii fructiferi care le înconjoară. Dacă este primăvară, toți sunt în floare și parcă ai ajuns în altă lume.

Partea a doua a cărții (p. 142-246) este consacrată lui Maniu, înaintașilor acestuia, în general rudelor, și unor persoane care i-au fost apropiate.

Cunoașterea personalității lui Iuliu Maniu (8 ianuarie 1873-5 martie 1953) este o datorie a istoriei naționale. Înainte de 1989, lucruri corecte și curajoase despre acesta a scris prof. Ioan Scurtu. A revenit asupra bărbatului de stat și după Revoluție, când nu a mai avut nici un fel de interdicții. În 1997 a apărut cartea lui Apostol Stan, una serioasă și temeinică. Dar, după cum spunea Z. Ornea în România Literară, cărții îi lipsește un anume fior care ar trebui să cuprindă pe oricine încearcă să se apropie și să scrie biografia unui personaj copleșitor prin tăria de caracter, credința și asumarea totală în îndeplinirea cuvântului dat. Cele scrise de Cristian Borz despre Iuliu Maniu sunt partea cea mai rezistentă a lucrării. Sunt redactate impecabil, cu dragoste și atașament, fără să aibă un caracter encomiastic. Afirm cu toată răspunderea că au și o valoare literară prin emoția ce o determină. În unele privințe, le compar cu cele relatate de marele

ziarist Nicolae Carandino în cartea „Nopti albe și zile negre”. Acesta i-a fost coleg de celula lui Maniu la Sighetu Marmăției. Președintele PNT i-a cerut ziaristului, că odată eliberat, să meargă la Roma „să-i comunice Papei că trăise viața-ntreagă ca unit” și că regretă mult că, în perioada cât a fost liber, nu a solicitat o audiență Pontifului Roman. La marile aniversări din anul 2013, cartea lui Carandino ar merita să fie reeditată. Pentru a fi mai convingător, reproduc câteva rânduri din cele consemnate de memorialist: „Noaptea am auzit căruța poposită în curtea închisorii, uruiala roților, nechezatul cailor, zgomotul ușor frecat al șleaurilor. Maniu pleca spre groapa comună și spre gloria eternă.”

Foarte interesante și incitante sunt portretele lui Ioan Maniu, tatăl lui Iuliu – pe care l-a părăsit atât de devreme – și a mamei Clara, pe care fiul ei a iubit-o deosebit de mult. Ca unul care a cunoscut-o pe sora lui, numită Cornelia, călugărița franciscană Cecilia, sunt de părere, întemeiat și pe portretul acesteia, că, în caracterizarea unei persoane, autorul utilizează cele mai semnificative detalii, pentru a o face pe deplin verosimilă. Îmi aduc aminte că la sora Cecilia pentru tratamente naturiste veneau oameni suferinzi de la mari depărțări, iar întreaga asistență era acordată dezinteresat și cu mult devotament. Și despre Ionel Pop, nepot de-al lui Maniu, participant la Marea Adunare de la Alba Iulia, fost notar al Constituantei, scriitor, dar și vânător și pescar de elită, relatarea este aproape completă. Cred că ar fi trebuit să se scrie și că slujba înmormântării a avut loc într-o zi geroasă din luna ianuarie 1985 în catedrala „Sfânta Treime” din Blaj. Apropos de Ionel Pop, personajul principal din „Mierla”, una din povestirile ce le conține cartea lui, „Văpaia”, acesta l-a avut ca model pe bunicul meu Gheorghiiță Man, căruia îi reproduce nemodificat pronumele.

Am și unele observații. La pagina 64, în legătura cu cele întâmplare după Dictatul de la Viena se scrie: „La cucerirea comunei, în septembrie 1940, mai mulți soldați unguri au murit în urma otrăvirii apei din fântâni.” Nu știu pe ce se bazează autorul când face această afirmație. Nu am la dispoziție cartea lui I. Bota și C. Ioanițoiu, Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România, la care se pare că se face trimitere, dar cu siguranță depun mărturie, trăind în acele vremuri acolo, ca niciun honved nu a murit în Bădăcin din cauza apei din fântâni. Acesta a fost pretextul pentru care tata a fost arestat și trimis în judecată, apoi condamnat la moarte de o instanță militară maghiară. Sentința nu a fost pusă în aplicare, deoarece autoritățile române, ca represalii, au arestat un preot reformat maghiar din Aiud. Acesta din urmă nu a fost „condamnat”, cum se scrie în monografie, ci, pur și simplu, luat ostatic, urmând să se procedeze față de acesta, cum i se pregătea sfârșitul preotului Simion Man. Despre unele inadvertențe în evocarea parohului Bădăcinului dintre anii 1936 și 1948 – deoarece nu sunt esențiale – am să-i scriu per-

Întâlnirea Responsabililor diecezeni și eparhiali cu Pastorația Tineretului la Iași

În perioada 29 februarie – 1 martie 2012 s-a desfășurat la Iași, la Casa Don Orione, *Întâlnirea Responsabililor diecezeni și eparhiali cu Pastorația Tineretului*. Pe lângă responsabili diecezeni și eparhiali la această întâlnire au participat: Episcopul Petru Gherghel – episcopul diecezei de Iași, pr. Nicolo Anselmi – responsabilul *Serviciului Național pentru Pastorația Tineretului* din cadrul *Conferinței Episcopale Italiene*, și pr. Domenico Beneventi – vice-responsabilul *Serviciului Național pentru Pastorația Tineretului*. A fost așteptat și Preasfințitul Virgil Bercea, însă datorită unor probleme, nu a putut lua parte la această întâlnire. Pe ordinea de zi a întâlnirii s-au aflat două puncte importante: stabilirea unor amănunte importante cu privire la *Întâlnirea Națională a Tineretului Catolic* și importanța unei implicări la nivel național în *pastorația tineretului catolic*.

Din programul Consiliului Național nu au lipsit vizite la diferite puncte importante din orașul Iași, care va fi gazda multor evenimente în acest an, cunoaștere, precum și rugăciuni și Sfinte Liturghii. În scurt timp vom reveni și cu amănunte legate de

această întâlnire, momentan vă lăsăm să admirați imaginile surprinse la acest eveniment.

<http://intc2012.ro>

(urmare din pag. 8)

sonal autorului și-o să-i mai trimit material documentar despre Bădăcin. Revenind la „otrăvirea fântânilor”, vreau să subliniez că autoritățile de ocupație au invocat motive de aceeași natură, și pentru săvârșirea masacrelor de la IP și Trăzneu, localități în județul Sălaj. S-a spus de către stăpânii vremelnici că, în aceste localități, s-a tras asupra trupelor maghiare din turnul bisericii. „Alte măști, aceeași piesa...” O altă greșală s-a strecurat în paginile consacrate lui Cassiu, fratele mai mare al lui Iuliu. La pagina 172 se spune despre acesta că, urmare a corespondenței purtate cu „scriitorul francez” Björnsterne Björnson, a fost condamnat la un an de închisoare, pedeapsă pe care a executat-o. În realitate, laureatul Premiului Nobel pentru literatură din 1903 era norvegian, după cum îi arată și numele. La p.244-245, se scrie „Elena Boila (Nana)”; corect Nena, diminutiv de la Elena, la p.242 se arată despre Cornelia că a fost măritată cu „Sebroniu” Lupaș, în realitate Semproniu. Mai sunt și alte erori materiale, ce pot fi ușor îndreptate la o viitoare ediție. De asemenea, ar fi fost bine ca toate fotografiile să aibă explicații și, eventual, să fie situate în timp, dacă este posibil.

Capitolul „Documente” este judicios întocmit, dar consider că diploma de înnobilitare a lui Laurentiu Man, strămoșul lui Maniu, de la pag. 252-255 ar fi trebuit să fie reprodusă și în limba latină. Copleșitoare pentru tăria credinței și intensitatea evlaviei este rugăciunea lui Iuliu Maniu de la fila 281, care, într-un fel, îl caracterizează.

Ca unul ce am cunoscut zeci de personaje din cele evocate de autor, care toate au gravitat în jurul lui Iuliu Maniu, mi s-ar putea reproșa că sunt subiectiv în aprecieri. Mai mult, mă simt și vinovat că nu am oferit tot sprijinul ce mi s-a solicitat în elaborarea lucrării. Cu sinceritate și convingere, conchid că această este o monografie ce merită o largă difuzare. Îl îndemn stăruitor pe autor să facă tot ce este posibil ca această carte să fie cunoscută. Atât la televiziunea publică, la Radio România Actualități în cadrul emisiunii de luni de la ora 21, prin lansări de carte și prezența volumului la târgurile de carte. Cred, de asemenea, ca ar fi bine ca monografia să parvină la Horea Roman-Patapievici, de la Institutul Cultural Român, care face atât de mult pentru spiritualitatea românească și ar fi util să ajungă pe birourile academicienilor Dan Berindei, Ioan Aurel Pop, Florin Constantiniu, prof. dr. Ioan Chindriș, care l-a evocat atât de convingător pe unchiul lui Ioan Maniu, adică pe Simion Barnuțiu. În acest fel, ar putea să aibă un ecou care să reverbereze în spațiul cultural românesc, cu atât mai mult cu cât despre Maniu a scris și marele scriitor francez François Mauriac, care și-a exprimat revolta cu prilejul întemnițării lui. Ca o concluzie finală: de acum înainte nu se va putea scrie despre Iuliu Maniu fără să fie citată și această carte – rodul unei osteneli îndelungate, pe care am încercat să o recenz.

Adrian MAN, *Gazeta de Cluj*

Moăștele Sfântului „Martir Gheorghe” în Eparhia de Oradea

Parohia Greco-Catolică „Sfântul Gheorghe” din Oradea, str. Louis Pasteur, are deosebita bucurie de a vă invita la hramul bisericii care va fi sărbătorit în zilele de 21 și 22 aprilie 2012. Cu acest prilej vor fi prezente, în parohie, moăștele „Sfântului Martir Gheorghe” aduse din Veneția, Italia.

La 14 noiembrie 1999 s-a sfințit locul pentru viitoarea biserică de către un sobor de preoți.

Timp de un an, 1999-2000, s-a executat demolarea unor structuri dezafectate iar cărămizile recuperate din acele structuri au fost conservate fiind folosite la construcția noii biserici.

În anul 2001 s-a trasat forma viitoarei biserici și excavatorul a început să sape în dealul pe care urma să se construiască. Tot în 2001 s-a ridicat fundația și o parte din ziduri dar, din lipsa fondurilor, o bună perioadă de timp lucrările s-au oprit.

În 2001 are loc și prima vizită a Nunțiului Apostolic Jean Claude Perisset împreună cu PSS Virgil Bercea pe șantier.

În 22 septembrie 2002 are loc sfințirea bisericii de către PSS Virgil Bercea împreună cu un sobor de preoți, dar fără participarea activă a Bisericii Ortodoxe, așa cum s-a convenit.

Proiectul bisericii a fost oferit de către arhitectul Octavian Muth, iar partea de rezistență de ing. Negrea Ovidiu. Construcția a fost executată de firma Selina care a și finanțat o bună parte din lucrări.

Din 2002 și până în prezent în biserică slujește și preotul ortodox, alternativ, luni, miercuri și vineri iar duminica și în sărbători de la ora 9.00. Preotul greco-catolic slujește marți, joi, vineri iar duminica și în sărbători de la ora 11.00.

Din 2003 avem activități pastorale în biserică devenite tradiție precum: *Celebrarea ecumenică, Misiuni Populare, Prima Spovadă și Împărtășania Solemnă, Rozarul de 24 de ore, Seara colindelor și Serbarea de Crăciun.*

În anul 2005, din dorința de a ajunge la patul acelor bolnavi care, cu toate că exista o biserică în curtea spitalului nu se pot deplasa, am înființat un post de radio, cu circuit închis, *Radio Pace*, radio care transmite în aproape toate pavilioanele

spitalului un program zilnic de circa 2 ore care cuprinde slujbele din biserică, muzică, meditații, sinaxarul zilei, pilde, citiri din Sfânta Scriptură. Transmiterea este asigurată de voluntari.

Din necesități pastorale, în anul 2005, PSS Virgil Bercea a trimis încă un preot în persoana părintelui Crăciun Ioan Sorin care, în anul 2006, devine capelanul spitalului și paroh II având în păstorie și credincioșii parohiei „Sfântul Gheorghe”.

În anul 2010-2011 a fost realizată pictura bisericii.

În anul 2012 Parohia „Sfântul Gheorghe” este constituită din 51 de familii având 110 credincioși. În biserică slujesc trei preoți greco-catolici: preotul Olimpiu Todorean, preotul Sorin Crăciun, preotul Ionuț Dobocan și preotul ortodox: Marin Miheș.

Moăștele Sfântului Mare Mucenic Gheorghe vor putea fienerate după următorul program:

Sâmbătă 21 aprilie 2012

ORADEA

Biserica Greco Catolică „Sfântul Gheorghe”

orele 17.00 – 18.00 - Paraclisul Maicii Domnului;

orele 18.30 – 20.00 - Vecernia cu Litie;

orele 20.30 – 21.30 - Acatistul Sfântului Gheorghe
(celebrat de preotul ortodox);

orele 22.00 – 23.00 – Adorație Euharistică;

orele 24.00 - 01.30 – Sfântul Maslu;

orele 02.00 – 03.00 – Moliftele Sfântului Vasile cel Mare;

orele 03.30 – 08.00 – Sfântul Rozar;

orele 09.00 – 10.30 – Sfânta Liturghie

(celebrată de preotul ortodox);

orele 11.00 – 12.30 – Sfânta Liturghie Arhierască.

Duminică, 22 aprilie 2012

BEIUȘ

Biserica Greco-Catolică „Sfinții Trei Ierarhi”

orele 17.00 – 18.00 – Sfânta Vecernie;

orele 18.00 – 19.00 – Acatistul Sfântului Gheorghe.

Luni, 23 aprilie 2012

ȘIMLEU SILVÂNIEI

Biserica Greco-Catolică „Sfânta Treime”:

orele 9.00 -10.00 – Utrenia;

orele 10.00 – 11.30 – Sfânta Liturghie;

orele 11.30 – 12.30 – Acatistul Sfântului Gheorghe.

ZALĂU

Biserica Greco-Catolică „Sfânta Familie”

orele 17.00 – 18.30 – Sfânta Liturghie;

orele 18.30 – 21.00 – program de rugăciune.

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Moartea ne interesează doar în timpul vieții. Cel mai mare *pedagog* al vieții este moartea. Doar moartea ne poate face să *vedem* viața.

Teologia îl aproximează pe Dumnezeu cu întrebările filosofiei. O filosofie este valoroasă nu atât prin răspunsurile pe care le dă, cât prin întrebările pe care le pune. Filosofia continuă pe măsura *imposibilității* gândirii filosofice. Deosebirea dintre filosofie și teologie este următoarea: filosofia îl caută pe Dumnezeu, teologia doar îl găsește.

Cele mai severe sfaturi despre viață sînt date de cei care nu prea înțeleg mare lucru din ea.

Cititul nu e decît un mod de a *dialoga* cu cărțile. Cine nu poate duce acest dialog citește degeaba. Din cărți nu trebuie reținute neapărat ideile, ci gîndirea care le mobilizează.

Ființa uită că a început să-și uite temeiurile. Se comportă tot mai normal cu anormalitatea.

Prieteniei false îi prefer distanțele civilizate. Celei fals-culturale îi prefer indiferența și cinismul de protecție. Oricum, se poate conta pe generoasa mea absență.

Cea mai inacceptabilă fatalitate e aceea că nu ne putem alege, nici măcar parțial, contemporanii.

Unora, trecutul le arată doar cît au involuat. Cît de mult au căzut *progresînd*.

Multora le reușește din plin gloria, dar nu le reușește nici parțial viața.

Nu există situație mai ridicolă și mai înjositoare decît aceea în care sîntem obligați să-i gratulăm pe idioți. Cu o lume atât de mediocră, nici sfîrșitul lumii nu mai e sigur.

Putem deveni doar ceea ce nu sîntem încă. Căci ceea ce sîntem nu mai putem deveni. Noi nu sîntem decît o identitate mereu de cucerit. Identitățile noastre *tari* stau chiar în slăbiciunile noastre.

Demnitatea culturii stă în valoarea ei.

Munca nu l-a putut „face” pe om pentru că acesta este anterior oricărei munci.

Unii găsesc ideea de Dumnezeu înainte de a-l găsi pe Dumnezeu.

Identitatea deplină a ființei cu ea însăși, cu tot ce are angelic și demonic – iată registrul cel mai greu de armonizat.

Unii cred că pot face din alții ceea ce nu pot face din ei înșiși.

Cei care nu știu nimic au răspunsuri la orice. La fel după cum cei care au explicații pentru orice nu prea au soluții la nimic.

Omagiat la Holod

La 25 februarie s-au împlinit 90 de ani de când PSS Valeriu Traian Frențiu a fost numit urmaș al episcopului martir Demetriu Radu (ucis în atentatul din Parlament), în scaunul Episcopatului de la Oradea. Protopopiatul de Holod a găsit de cuviință să omagieze activitatea Preasfinției Sale în acest protopopiat, joi 1 Martie, când preoții din protopopiat s-au întâlnit la Holod, unde au celebrat o slujbă de pomenire pentru Preasfințitul Frențiu, urmată de un moment de împărtășire spirituală.

Pentru început Pr. Protopop Gheorghe Seica a prezentat mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare din 2012 și o meditație despre „jertfă și slujire” în viața preotului.

Apoi, din paginile revistei „Vestitorul” (1925-1948) editată la inițiativa și cu sprijinul episcopului Frențiu pentru ca „așa să putem începe o viață nouă sufletească, urmând Mântuitorului nostru Isus Cristos întru toate” (din primul număr al revistei) am aflat că protopopiatul Holod a beneficiat de un ajutor substanțial din partea Domniei Sale. Majoritatea bisericilor din protopopiat au fost zidite cu sprijinul său. Bisericile din Holod „zidite din dărnicia” și „pe cheltuiala proprie a în. Prea Sfinției Sale Episc. Excel. Dl. Dr. Valer Traian Frențiu” și din Vintere au fost consacrate în 28, respectiv 29 iunie 1936. La Drăgești a adus călugări franciscani cu ajutorul cărora a zidit Mănăstirea Sf. Anton, ridicând-o la rang de Sanctuar și loc de pelerinaj pentru Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului din 15 august. Nu vom aminti cum a beneficiat fiecare parohie în parte de atenția și sprijinul episcopului Frențiu, dar putem spune că nici-o parohie nu a fost lăsată la o parte. Iată de ce se cuvenea să ne amintim și să cinstim memoria episcopului Frențiu, pe care autoritățile instalate la putere după al doilea război mondial l-au închis în mănăstirile ortodoxe de la Dragoslavele și Căldărușani, unde i s-a propus trecerea la Biserica Ortodoxă, iar apoi la Penitenciarul de la Sighet, unde și-a dat viața ca martir pentru credința în Cristos și Biserica sa.

Evenimentul s-a încheiat cu o agapă fraternală de post oferită de părintele paroh Ioan Tătar și pregătită de doamna preoteasă.

Pr. Alexandru CHIVARI

Octava de rugăciuni pentru unitatea creștinilor la Beiuș

Surorile Sfintei Inimi a lui Isus

Surorile Sfintei Inimi a lui Isus au fost fondate de Fericita Maria Schininna în anul 1889, în Ragusa (Italia).

Scopul fondării este onorarea Sfintei Inimi a lui Isus în Sfântul Sacrament, într-un mod special, cu dublu aspect de Iubire și Reparare.

Într-un mod particular institutul continuă activitatea apostolică în Biserică și în societate prin diverse opere caritative.

La Zalău, surorile și-au început activitatea misionară în anul 1997 dedicându-se: Activităților parohiale cu copii, cu tinerii și cu adulții; Activităților caritative alături de bolnavi prin vizite la domiciliu și la spital, prin oferirea unei mese calde, alimente, îmbrăcăminte, etc. și Activităților educative în Grădiniță și Centru de zi.

Asociația FAMISAJ Zalău

Suntem asociație non-profit și avem ca scop ajutoarea și îngrijirea persoanelor aflate în diferite grade de dependență, cu dizabilități, a copiilor aflați în situații de risc familial sau în alte vicii (alcool, droguri etc.), precum și ajutorarea persoanelor vârstnice singure, cu dependență socială și psihofizică accentuată.

Prin acțiunile noastre ne propunem să învățăm atât pentru noi, dar să învățăm la rândul nostru ceea ce spune proverbul „dă-i omului un pește și-l hrănești pentru o zi; învață-l să pescuiască și-l vei hrăni toată viața”.

În luna martie 2011 am solicitat și am găzduit un curs de formare pentru voluntari și pentru lucrătorii cu voluntari – “Metode și instrumente de educație non-formală”; O acțiune de promovare a asociației și a voluntariatului în cadrul Liceului Pedagogic “Gh. Șincai” Zalău; O acțiune caritabilă de Sărbătorile de iarnă în cadrul Centrului social multifuncțional Șimleu Silvaniei.

Proiectul “Alegerea ta, VIAȚA ta!” a început anul 2010 cu o campanie de conștientizare și educare publică ce a avut ca public țintă – tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 30 de ani din Zalău.

Am dezbătut, într-o manieră relaxantă – vizionare de film -, posibile probleme cu care, noi – tinerii, ne putem confrunta: sarcina în timpul adolescenței; consumul de droguri în rândul tinerilor; integrarea persoanelor cu dizabilități în societate; importanța implicării familiei în formarea tânărului. Am organizat un club de engleză în cadrul asociației cu ajutorul a trei voluntari din SUA. Am organizat cea mai frumoasă sărbătoare a anului, – Ziua copilului cu tema, “Fii copil pentru o zi!”

De Sfintele Sărbători de iarnă ne-am gândit și la cei mai puțini norocoși din jurul nostru prin proiectul: “Un dar mic pentru o bucurie mare!”

Congregația Surorilor Franciscane Misionare ale lui Cristos

Congregația Surorilor Franciscane Misionare ale lui Cristos își are sediul în Rimini, Italia. În Italia există 15 comunități, 9 în Etiopia, 2 în Tanzania, 2 în Brazilia, și o comunitate în România.

În ianuarie 2006, surorile au ajuns în România, la Oradea. De atunci, se implică aici în diferite activități: colaborează cu Biroul Pastoral, fac vizite la bolnavii internați în spitalul de neuropsihiatrie, și gestionează o casă în care locuiesc persoane aflate în dificultate?

Cele 3 surori franciscane misionare a lui Cristos sunt implicate și în activitatea Caritas, participând financiar dar și fizic prin prezența lor la distribuirea mesei. De asemenea, una dintre surori, merge împreună cu asistenții sociali în vizită la beneficiari.

Congregația a susținut financiar asigurarea mesei calde din 2006 precum și construcția cantinei sociale în proporție de peste 80%.

Ordinul Franciscan Secular din România

Pe parcursul anului trecut, Ordinul Franciscan Secular din România, Fraternitatea „Sfânta Maria”, Oradea, a continuat seria de acțiuni caritative ce le desfășoară din 2003. Astfel în perioada sărbătorilor de Paști și de Crăciun, am realizat și dăruit câte 100 de pachete cu alimente de bază pentru persoane nevoiașе, în numele Domnului nostru Isus Cristos.

Cele trei grupuri de voluntari terțiari au vizitat și au adus un pic de bucurie prin alimente, dulciuri, iconițe, la:

- Spitalul de neuropsihiatrie, împreună cu pr. Crăciun Sorin.
- Centrul de asistență socială pentru vârstnici de la Ciutelec cu pr. Mihai Vătămănelu și pr. Mihai Blăjuț
- Leagănul de copii, cu pr. Augustin.
- copiilor din Drăgești, Calea Mare și Gruilung cu pr. Alexandru Chivari.

Prin dr. Pop Lidia și dr. Moldoveanu Elena au fost asigurate consultațiile medicale, vizite la domiciliu și la spital pentru surorile bolnave.

S-a oferit sprijin financiar și moral unor persoane în dificultate, unor persoane cu handicap locomotor; S-au ajutat copii și tinerii nevoiași ai parohiei noastre pentru a putea participa la taberele de vară de la Stâna de Vale și Valea Drăganului organizate de preoții noștri. Am donat în luna iunie, 7.500 lei pentru modernizarea camerelor de la Seminarul greco-catolic Oradea. Am donat îmbrăcăminte, încălțăminte și veselă persoanelor aflate în grija surorilor franciscane;

Fraternitatea de la Carei „Sf. Anton” sărbătorește împreună cu vârstnicii de la azilul de bătrâni din Carei, zilele lor onomastice cu dulciuri și cântece.

În decembrie 2011 am ajutat grupul de 30 copii orfani de la Casa „Sf. Iosif” de la Odorhei cu pachete de hrană și bani.

Asociația Charitatis „Sfântul Nicolae”

Asociația Charitatis „Sfântul Nicolae” a luat ființă în anul 2001, activitatea de bază fiind în domeniul protecției drepturilor copilului.

Proiectele derulate cu continuitate, cu durata cuprinsă între trei și treisprezece ani sunt următoarele:

„Casa Margherita” cu 8 copii abandonați, copii cu nevoi speciale pe care încercăm să-i deprindem măcar să-și știe câștiga pâinea din agricultură. Așa s-au născut două solarii și cultivarea de legume.

Un proiect cu 25 de familii de asistenți maternali profesioniști pe raza județelor Bihor și Sălaj, cea mai eficientă măsură de protecție a copiilor instituționalizați, în care sunt cuprinși peste 40 de copii.

Programul “Burse de studiu” prin care se atribuie în fiecare an circa 25 de burse pentru elevii Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea.

Proiectul de sprijinire a familiilor aflate în dificultate – prin care sunt susținute 10 familii sărace; este un proiect acreditat și ca măsura de prevenire a abandonării copiilor.

Programul “Să ridicăm ștacheta” – un program prin care în fiecare an organizăm deplasarea unui grup de tineri în Italia la Majano la o competiție athletică cu valențe multiculturale. Circa jumătate, sunt elevi ai liceului nostru cu rezultate remarcabile la învățătura iar ceilalți, sportivi de performanță, de la Liceul Sportiv Oradea.

Programul GREȘT – “Tabără de vară” derulat în județele Sălaj și Bihor implicând peste 500 de copii din localitățile: Valcău de Jos, Valcău de Sus, Cerăț, Preoteasa, Subcetate, Sâg, Fizeș, Stârci, Telechiu, Sântandrei și Oradea.

Principalii parteneri din țară sunt Episcopia de Oradea, parohiile noastre și primăriile sau școlile locale. Parteneri externi, asociațiile “Chiese dell’Est”, “Famiglie e Solidarietà” și “Arcobaleno” din Italia. Pentru implicare mulțumim tuturor.

Congregația “Don Orione”

Congregația “Don Orione” este prezentă în Oradea de peste 20 de ani. Pe lângă activitățile cu caracter **educativ** (Liceu cu toate ciclurile de învățământ, Oratoriu, Scout) și **spiritual** (pastorația parohială, cateheze, reculegeri și exerciții spirituale, pastorație vocațională), congregația mai desfășoară și o bogată activitate cu caracter **caritativ**.

Această activitate are mai mulți beneficiari, dintre care amintim două grupuri:

Persoane fără adăpost care trăiesc la groapa de gunoi a orașului Oradea.

Această activitate constă în vizitarea regulată, în medie de 2 ori pe lună, prilej cu care li se duc câte un pachet cu alimente și unul cu haine. Produsele provin în bună parte din donațiile făcute de familiile copiilor

di școala noastră, din parohie și din cartier.

La împărțirea acestor ajutoare participă direct copiii, astfel acțiunea capătă și un caracter educativ, mulți dintre copii devenind mai atenți și mai respectuoși față de munca părinților, văzând condițiile de viață ale altor copii.

La groapa de gunoi a orașului trăiesc peste 40 de persoane din care mai mult de jumătate copii, unii s-au născut acolo. Trăiesc în barăci din carton, tablă, naylon și alte materiale găsite la „domiciliul actual”.

O mică întâmplare a scos în evidență o discrepanță mare între diferite categorii sociale: având ocazia unui duș, acești copii se jucau cu robineții, închizând și deschizând. Chipurile lor lăsausă se înțeleagă că se află în fața unor minuni. Până atunci pentru ei apa era cea de ploaie, din topirea zăpezii sau de pe Criș.

O altă activitate caritativă se desfășoară cu copiii ce provin din familii cu diferite probleme: sărăcie, separate ...

Sunt un grup de peste 50 de copii, care beneficiază lunar de un pachet de alimente și masă; de 2 ori pe an și de un pachet cu haine și încălțăminte; orientare profesională; activități educative și integrare socială (în moș special la Oratoriu și Scout) săptămânal, câteva excursii peste an și o tabără în vacanța de vară.

Asociația Ave Miriam

Asociația „Ave Miriam” este un ONG social-cultural și umanitar-caritativ, cu sediul la Valea lui Mihai, funcționează pe lângă Parohia Greco-Catolică Valea lui Mihai. Conform numelui și siglei alege, ea se inspiră din modelul feminin al Sfintei Fecioare Maria, oferind persoanei umane afecțiune și grijă maternă.

Dorim să ne aducem aportul în asigurarea dezvoltării spiritului uman prin susținerea culturii, sportului și a educației religioase, morale, civice și caritative. Împreună cu partenerii (Parohia Greco-Catolică Valea lui Mihai, instituții locale: Muzeul Orășenesc, Primăria și Școala, precum și Consiliul Județean) și sprijiniți de binefăcători (Ara Shoes România, precum și alte firme și localnici) am întreprins diferite activități culturale și umanitare, dintre care amintim cele desfășurate în anul 2011: 8 martie 2011 – program cultural cu ocazia „Zilei Femeii”; iunie-septembrie 2011 – program ocupațional cu copii și tineri; 19 decembrie 2011 - organizarea de colectă pentru centrul de plasament familial pentru copiii din Galoșpetreu; 24 decembrie 2011 - spectacol de Crăciun cu copii.

În anul 2012 ne propunem asigurarea infrastructurii proiectului „Un colț de rai pentru îngerași” pentru ca tinerii și copii să beneficieze de programul educațional și recreativ în curs în condiții optime.

23/05/2011

Exerciții spirituale pentru familii la Zalău

În zilele de 3 și 4 martie 2012 au avut loc la pensiunea „Colț de Rai” de pe muntele Meseș de lângă Zalău, exercițiile spirituale pentru familii organizate bianual cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea, episcop de Oradea.

La conferințele care au fost susținute, ca și în toamna trecută, de Don Piero Pasquini, conducătorul Comunității Caresto din Italia, au participat cca. 50 de familii venite din Oradea, Șimleul Silvaniei, Carei și Zalău, însoțiți și de preoții care se ocupă de pastorația familiilor din localitățile respective. Dezbaterile au fost moderate de pr. Mihai Tegzeș, responsabil cu pastorația familiilor în eparhia de Oradea, părintele asigurând și traducerile din limba italiană.

Temele abordate au vrut să fie o continuare a celor ce au fost prezentate la întâlnirea anterioară și care pot fi citite de cei interesați în cartea „Uleiul care întreține flacăra iubirii”, apărută anul acesta la Editura Surorilor Lauretane din Baia Mare.

Dacă în noiembrie 2011, Don Piero punea accent pe aspectul dialogului între soți, de data aceasta s-a accentuat rolul „Bisericii Domestice”, care trebuie să existe în fiecare casă (familie) ce dorește să trăiască o adevărată spiritualitate creștină și care trebuie să constituie o prelungire a „Bisericii Publice”, care reprezintă spațiul comunitar al familiilor dintr-o anumită localitate. În cadrul conferințelor s-a vorbit despre spiritualitatea matrimonială, despre datoria părinților de a accepta copiii rezultați din căsătorie ca și un dar din partea lui Dumnezeu, un dar ce trebuie pus în va-

loare mai apoi printr-o educație și îndrumare creștină a acestor copii, care să ducă la înmulțirea talanților și creșterea în cele trei virtuți teologale de bază: credința, iubirea și speranța. S-au evidențiat de asemenea greșeli și lipsuri cu care se confruntă societatea occidentală și din care se pot trage învățăminte pentru a nu fi repetate și în România, în viața socială sau de cuplu. Colocviile au comportat două laturi: una comunitară, alcătuită din conferințele susținute de Don Piero Pasquini, și alta individuală și de cuplu, fapt ce a permis familiilor participante o bună posibilitate de analiză și reflecție asupra temelor propuse.

O concluzie a acestor exerciții spirituale ar putea fi exprimată în faptul că familia creștină trebuie să constituie acea lumină, care aprinsă de la altarul Bisericii, să ardă mai apoi atât în propria casă, cât și oriunde aflăm că este întuneric și este nevoie de lumină sau de ajutor.

Oreste NICHITA

Cursuri de formare pentru preoții din Eparhia de Oradea

În zilele de 5 și 6 martie 2012 au avut loc lângă Zalău, la pensiunea „Colț de Rai” de pe muntele Meseș, exerciții spirituale pentru preoții Episcopiei Greco-Catolice de Oradea. La colocvii au participat cca 40 de preoți, provenind din aproape toate protopopiatele eparhiei, iar tema întâlnirii a fost centrată pe pastorația familiilor.

Conferențiarul acestor cursuri de formare a fost Don Piero Pasquini, conducătorul Comunității Caresto din Italia, care de câteva decenii se ocupă de problematica specifică familiei. Dezbaterile au fost moderate de pr. Mihai Tegzeș, responsabil cu pastorația familiilor în eparhia de Oradea, conferințele tratând teme cu privire la „vocația la căsătorie”, „spiritualitatea căsătoriei”, „misiunea familiei”, „necesitatea pastorației familiei în viața parohiei” și „obstacolele familiei contemporane”. Au mai fost abordate și aspecte legate de pastorația tinerilor și a copiilor, de la Biroul Pastoral Eparhial pentru Laici luând cuvântul pr. Paul Popa.

Dezbaterile au generat multe idei și păreri ale participanților, exprimate punctual la fiecare temă abordată, toate acestea conducând și la concluzia că această

întâlnire era necesară, fiind foarte utilă și aducând noi moduri de abordare a acestei deosebit de importante componente a Bisericii, familia.

Întâlnirea de la Zalău s-a desfășurat cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea, acesta fiind reprezentat la fața locului de către pr. Florian Gui, vicar general.

Oreste NICHITA

Silvia PANTIȘ

DUMNEZEU (NU) NE VEDE

„Dumnezeu ne vede”, spune de nenumărate ori preotul. Unii recunoaștem, alții nu.

Cei care neagă acest adevăr, nu se află de fapt în biserică la această pledoarie. Din această categorie pot face parte și oameni buni, care nu L-au descoperit încă pe Dumnezeu, dar cu siguranță fac parte și majoritatea celor care săvârșesc cele mai grave fapte: omoruri, violuri, furturi. Aceștia sunt de necategorisit între oameni, necesitând multe rugăciuni. Măcar o parte din ei reușesc într-un final să-și schimbe optica și să creadă că Dumnezeu ne vede.

Alți oameni oscilează între „Dumnezeu (nu) ne vede”. Sunt cei care-ți oferă cele mai multe surprize, deoarece nu poți prevedea în momentul următor în care extremă se situează.

Altă categorie sunt cei care cred cu siguranță că Dumnezeu e veșnic prezent și încearcă să facă tot ce pot pentru a nu-l supăra, se roagă pentru ofensele care i se aduc cu multă înconștiență, sau oferă jertfe pentru sufletele din purgator, care nu mai pot face nimic pentru ele, dar așteaptă ca pe o arcă de salvare rugăciunile noastre.

Mă voi opri mai mult asupra ultimelor două categorii, ele fiind destul de frecvente.

Faci parte din categoria „Dumnezeu (nu) ne vede”. Mergi la biserică, ascultă cuvântul Domnului cu evlavie, dar înainte să prindă rădăcini, uiți că Dumnezeu ne vede. Atunci reproșezi celor din jur tot ceea ce fac și ceea ce nu fac, ce n-au făcut în trecut sau ceea ce intenționează să facă în viitor. Îți amintești pentru câteva momente, apoi, că Dumnezeu ne vede și vrei să te corectezi, încercând să ștergi ca din memoria unui computer ceea ce ai spus anterior, dar nu vei reuși o ștergere completă și astfel vor reveni vorbele nesăbuite în clipa în care uiți din nou că Dumnezeu ne vede. Accese de furie necontrolată se dezlănțuie pentru orgoliul rănit, minciuni și exagerări nebănuite își dau mâna într-un discurs spus cu multă cursivitate, mulțumit fiind de rapiditatea cu care le legi între ele. Dar te oprești, căci „Dumnezeu ne vede”. În următoarele minute te străduiești să le arăți semenilor cât de mult îi iubești. Nu vei reuși însă, deși mai ai foarte puțin pentru a convinge. Acesta, numai datorită faptului că pentru câteva momente ai uitat din nou că „Dumnezeu ne vede”. Îi faci „praf” pe cei din jur, ca și când nu ar avea nici o valoare. Ești orator desăvârșit, te supraestimezi și aștepti să fi tratat la nivelul imaginat de tine. După puțin timp revii cu picioarele pe pământ – „Dumnezeu ne vede”. Spui acum vorbe în totală contradicție cu cele anterioare.

Sunt convinsă că regreți suferința pe care ai produs-o semenilor tăi plus răul ce ți l-ai făcut înaintea Lui Dumnezeu. Desigur, că omul când uită că Dumnezeu ne vede, poate face mult mai grave fapte, numai că și vorba

„te poate bate”, „îți ia puterea”, „te seacă” și te ucide”. Nu-ți trebuie mai mult.

Dumnezeu e dispus să te ierte, dar trebuie să fii foarte atent, căci așa cum spune un frumos cântec: „Azi ai timp să te căiești / Și iertare să primești / Măine însă tu nu știi / De vei fi printre cei vii”. Moartea v-a putea surveni exact într-un moment în care tu uiți că Dumnezeu ne vede.

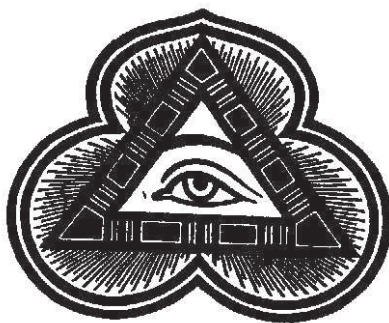
Faci parte din categoria celor care întotdeauna cred că Dumnezeu ne vede. Fericite momente sunt acelea în care poți exclama „Isuse, tu ocupi primul loc în

viața mea, locurile următoare pot suferi permutări, însă primul loc rămâne veșnic neschimbat. Nu mai pot concepe viața fără Tine”. Ești predispus la suferință, pentru că Dumnezeu pe cei pe care-i simte mai apropiați, îi încearcă mai mult. Ai o suferință a inimii, care ți se pare mai mare decât cea a trupului. Te gândești că oamenii te vor ajuta să o diminuezi, uneori ai reușit. Din contră, acum ți-o accentuează, exact cei în care ți-ai pus spe-

ranța. Ți-e greu, dar încerci să-ți ascunzi durerea, înăbușindu-ți plânsul. Mai dureros e faptul că uneori, trebuie să-ți ascunzi bucuria sau pe cel mai nevinovat și nobil sentiment - iubirea față de Dumnezeu. Ce să faci ? Îți amintești de Isus și de Maria, doar Ei te vor putea ajuta. În clipele următoare, te afli la picioarele unui crucifix, cu Isus în față și cu Maria alături. Simțind-o pe Maria atât de aproape, îți lași ușor capul pe umărul Ei. În sfârșit, ai un umăr pe care poți să plângi. Plânsul înăbușit atâta timp se descătușează. Șiroaie de lacrimi amare, se rostogolesc triste, pe un umăr atât de generos. Îți ridici ochii către Isus. Ești față în față cu El, în antiteză suferința Lui cu suferința ta. A Lui, e multiplicată în fiecare fracțiune de secundă cu ofensele primite de la oameni. Încet, încet, cedezi. Față de El, suferința ta, nu e suferință. Cu toate acestea, vrei să scapi de ea și reușești, Isus e dispus să mai primească, iar tu pășești eliberat în lume: „M-am întors, sunt aici”. Desigur într-o perioadă relativ scurtă de timp, te afli din nou la picioarele Lui Isus. El încă mai primește durere, iar tu care zici că-L iubești atât de mult, profiți de bunăvoința Lui și ca într-un iureș îi duci mereu, (căci în lume este suferință din belșug) îi duci pe rând, îi duci cât poți, căci ți-e greu să duci totul deodată.

Uneori, întârzi mai mult timp în fața crucifixului. Atunci Isus, te răsplătește într-un mod deosebit. Nu-ți mai ia durerea apăsătoare din inimă, doar o transformă într-o durere plăcută, demnă de invidiat. Un torent de iubire se abate asupra ta. Te întorci în lume bucuros, că în sfârșit poți și tu să dăruiești ceva, deși ești un simplu intermediar. Asupra fiecărui om pe care-l întâlnești, se răsfrânge iubire din surplusul primit de la Isus.

Cu Isus în față și cu Maria alături, poți trăi mereu fericit, fără teama că „Dumnezeu ne vede”.

Loterie pentru Programul *Dușuri pentru Oamenii Străzii*

Art. 1 Organizatorul loteriei

Asociația Caritas Eparhial Oradea, înființată în 10 decembrie 2004, prin Hotărârea nr. 92/A/2004 eliberată de Judecătoria Oradea, având codul fiscal RO17085486, reprezentată legal prin pr. Todorean Olimpiu este organizatoarea **Loteriei pentru Programul Dușuri pentru Oamenii Străzii**, denumită în continuare **Loterie**.

Participanții la **Loterie** sunt obligați să respecte termenii și condițiile prezentului Regulament oficial. Regulamentul este disponibil în mod gratuit oricărui solicitant la sediul organizatorului precum și pe site-ul www.caritaseparhial.ro.

Organizatorul își rezervă dreptul de a completa și/sau modifica Regulamentul oficial, completarea și/sau modificarea urmând a fi adusă la cunoștința publică în modalitățile prevăzute la alineatul mai sus menționat.

Art. 2 Locul și durata desfășurării Loteriei

Loteria se desfășoară în perioada 8.03.2012 – 25 aprilie 2012, fiind organizată și desfășurată pe teritoriul României. Biletele se găsesc în **Librăria Gutenberg** din Oradea, str. Ep. Mihai Pavel nr.3 precum și la voluntarii caritas.

Art. 3 Dreptul de participare

La **Loterie** poate participa orice persoană fizică de cetățenie română sau străină. Participarea la loterie are valoare de acceptare integrală și liber consimțită a prevederilor prezentului Regulament.

Prin înscrierea în **Loterie**, participanții care vor fi desemnați câștigători în urma tragerii la sorți consimt ca numele, prenumele, localitatea de domiciliu precum și premiul câștigat să fie făcute publice.

Art. 4 Condiții de participare

Pentru a participa la loterie persoanele trebuie să achiziționeze bilete de **Loterie**. Valoarea unui bilet este de **5 lei**.

Art. 5 Modul de desfășurare

Persoanele fizice cărora li se aduce la cunoștință prin diferite mijloace despre desfășurarea **Loteriei** trebuie să achiziționeze pentru a participa la **Loterie** minim un bilet, care are înscris pe el un număr de la **1 la 5.000**. Numărului de pe bilet îi corespunde un număr pe cotor.

Biletele trebuie păstrate pentru a putea revendica premiile în caz de câștig.

În data de 30 aprilie va avea loc extragerea în cadrul căreia vor fi acordate premiile.

Art. 6 Premiile acordate în cadrul Loteriei

Premiile care vor fi acordate în cadrul acestei **Loterii** sunt următoarele:

1. O excursie de o săptămână pentru două persoane, la Rimini, Italia, în luna iulie 2012;
2. Un week-end la Băile Felix pentru două persoane;
3. Școala auto, categoria B, pt. 1 persoană;
4. Un robot de bucătărie;
5. Un mixer de bucătărie;

6. Un mixer de bucătărie;

7. Un fier de călcat;

8. Un ministepper;

9. Un ceas deșteptător cu ecran LCD;

10. Un aspirator de mașină;

11. O trusă de cosmetice pentru 2 persoane;

12. O trusă de cosmetice pentru 2 persoane;

13. Un pachet de vitamine pentru 2 persoane;

14. Un pachet cu vitamine pentru 2 persoane.

Art. 7 Acordarea premiilor și condițiile de validare

Extragerea premiilor va avea loc în data de **30 aprilie 2012, ora 11.00, la sediul Asociației Caritas Eparhial Oradea, în prezența presei**. Orice persoană care dorește este liberă să participe la extragere.

Extragerea premiilor se va face începând cu numărul **14, până la numărul 1** din lista de premii prezentată la art.6.

Numerele câștigătoare cu premiile aferente vor fi afișate pe site-ul asociației, www.caritaseparhial.ro, și vor fi publicate în presa din Oradea în ziua următoare extragerii.

Persoanele care se află în posesia unui bilet de **Loterie** câștigător poate veni să își revendice premiul oricând din momentul anunțării numerelor câștigătoare, de luni până vineri, între orele 9.00 – 15.00, dar nu mai târziu de **10 mai 2012**. Înmânarea premiilor se va realiza la punctul de lucru al Asociației Caritas Eparhial Oradea, din Oradea, str. Ep. M. Pavel nr 3.

Pentru a revendica premiile, câștigătorii trebuie să se prezinte având asupra lor biletul cu numărul câștigător. Acordarea premiilor se va realiza doar personal, persoanei care prezintă biletul câștigător. Pentru a fi considerat valid, biletul prezentat trebuie să se potrivească perfect cu partea rămasă la cotorul blocului de bilete.

În cadrul acestei **Loterii** nu este posibilă înlocuirea premiului oferit cu contravaloarea acestuia în bani sau cu alte beneficii.

Art. 8 Încetarea înainte de termen a Loteriei

Loteria poate înceta înainte de termen, numai în cazul apariției unui eveniment ce constituie forță majoră, inclusiv în cazul imposibilității organizatorului, din motive independente de voința acestuia, de a continua **Loteria**.

Situațiilor avute în vedere mai sus le sunt asimilate și actele de putere publică ale unei instanțe competente sau ale altei autorități publice competente.

În situațiile avute în vedere în această secțiune, organizatorul nu mai este ținut la nici o obligație către participanți.

Art. 9 Responsabilitate

Organizatorul **Loteriei** va acorda premiul persoanelor câștigătoare în conformitate cu specificațiile acestui regulament. Orice hotărâre asupra **Loteriei** luată de către organizator este finală și nu se supune nici unui recurs. Organizatorul nu se va implica în nici un schimb de corespondență și nici nu se va angaja în vreo comunicare cu privire la **Loterie**, câștigători, probleme procedurale sau rezultatele loteriei, exceptând cele menționate prin prezentul regulament.

Vizita Cardinalului Justin Francis Rigali în Eparhia de Oradea

Eparhia Greco-Catolică de Oradea a avut deosebita onoare de a-i avea în mijlocul ei pe Eminența Sa, cardinalul Justin Francis Rigali, arhiepiscop emerit de Philadelphia (SUA), venit împreună cu Excelența Sa, John Raymond Guydos, episcop de Jefferson City (SUA) și Dl. Decan Murphy, director al Comitetului de Ajutorare a Bisericilor din Centrul și Estul Europei din cadrul Conferinței Episcopale a Statelor Unite ale Americii.

Scopul vizitei înaltei delegații bisericești americane constă în vizitarea diecezelor și eparhiilor catolice din România, pentru a cunoaște mai bine situația Bisericii Catolice din țara noastră, căutând împreună soluții de întraajutorare în funcție de necesitățile fiecărei Biserici locale.

Sâmbătă, 03 martie 2012, înalții prelați au celebrat Sfânta Liturghie arhierescă în capela „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan” de la Seminarul Teologic Greco-Catolic, împreună cu ierarhul locului, cu formatorii și cu seminariștii, ocazie cu care Eminența Sa, cardinalul Justin Francis Rigali a ținut un cuvânt de învățătură tuturor celor prezenți, îndemnându-i la primirea iubirii lui Cristos și perseverarea în ea, fiind o primă condiție de conviețuire și de comuniune creștină. De asemenea, Eminența Sa, a transmis salutul cordial al Bisericii Catolice din Statele Unite ale Americii, apreciind curajul, fidelitatea față de Cristos și Sfântul Părinte, dar în mod

deosebit martiriul Bisericii Greco-Catolice din România.

După Sfânta Liturghie, programul înalților prelați a cuprins prezentarea complexului Seminarului orădean, după care a avut loc o ședință de lucru cu Preasfinția Sa, episcopul Virgil Bercea. În decursul după-amiezii aceleiași zile, distinșii oaspeți s-au bucurat de vizita la Episcopia Romano-Catolică de Oradea, unde au continuat întreprinderile cu Preasfinția Sa, episcopul László Böcskei.

Biroul de presă

Reprezentanți ai Conferinței Episcopilor Catolici din SUA au vizitat Caritas Eparhial Oradea

Aflându-se într-o vizită oficială în România, la Oradea, Președintele Comisiei de Ajutor pentru Europa Centrală și de Est a Conferinței Episcopale Catolice din Statele Unite ale Americii, ES Cardinalul Justin F. Rigali, Arhiepiscop emerit de Philadelphia, PSS John Gajdos și directorul acestei Comisii d-l Ph. D. Declan C. Murphy, în data de 3 martie 2012, au dorit să viziteze și obiectivele sociale ale Asociației Caritas Eparhial Oradea.

În cadrul discuțiilor au fost prezentate proiectele, programele și activitățile organizației la sfârșitul cărora le-a fost înmănat și Raportul Anual pe 2010.

În cursul după amiezii, ES Cardinalul Justin F. Rigali, Arhiepiscop emerit de Philadelphia, PSS John Gajdos și PSS Virgil Bercea Episcop de Oradea însoțiți de pr. Olimpiu Todorean, președintele organizației Caritas au vizitat Centrul Social „Maria Rosa”, unde funcționează o Cantină socială pentru 35 de persoane, Dușuri pentru oamenii străzii, Centrul de zi pentru copii „Gabriele”, Centrul de consiliere psihologică și Centrul maternal „Mihai”.

Următorul obiectiv vizitat a fost Casa „Frențiu”, centru pentru persoane vârstnice, clădire care se află în construcție.

Președintele Caritas Eparhial Oradea a mulțumit delegației pentru interesul acordat cunoașterii asociației și a colaborării ulterioare pentru proiectele organizației.

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211;
e-mail: caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

Construim împreună cu 2%

Fii generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la ridicarea Casei Frențu direcționând 2% din impozitul pe venitul din 2011!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit
**ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA**

Cod Fiscal
RO 17085486

Cont bancar
**RO 27 BTRL 0050 1205 7261 6902
BANCA TRANSILVANIA**

Fișa completată se depune la Administrația Financiară sau poate aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.